

A 1815/tillväxt**Käsittelijä** Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunnan mietintö, joka koskee
jäsenehdotusta
kellojen siirtelyn lopettamisesta Pohjoismaissa

Ehdotus

Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta-valiokunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

että kun päätös pysyvistä aikavyöhykkeistä ja kesä- ja talviajan välisen kellojen siirtelyn luopumisesta mahdollisesti tehdään, asia hoidetaan koordinoitusti Pohjoismaissa ja Baltian maissa, ennen kaikkea jotta Pohjoismaiden manneralueet (myös Ahvenanmaa), ja mieluiten myös Baltian maat, voivat valita saman aikavyöhykkeen. Samalla vältetään myös Pohjoismaiden välisten aikaerojen kasvaminen entisestään.

Taustaa

Pohjoismaiden neuvoston keskiryhmä on tehnyt jäsenehdotuksen kellojen siirtelyn lopettamisesta Pohjoismaissa. Ehdotuksessa pidetään tärkeänä sitä, että Pohjoismaiden manneralueille valitaan sama aikavyöhyke ja ettei aikavyöhykkeiden välinen ero Pohjoismaissa kasva.

EU-parlamentin enemmistö äänesti sen puolesta, että kellojen siirtely talvi- ja kesäaikaan lopetetaan vuodesta 2021 alkaen. Päätös sisältyy EU:n ministerineuvoston päätösaineistoon, kun lopullinen lainsäädäntöpäätös tehdään. Jokainen EU-maa saa kaksi vuotta aikaa päättää omasta aikavyöhykkeestään, ja EU-parlamentti toivoi maiden tekevän päätöksensä viimeistään huhtikuussa 2020, mikä ei kuitenkaan toteutunut. Keskustelut ovat ajautuneet umpikujaan, eikä asia ole ollut asialistalla Kroatian tai Saksan puheenjohtajakauden aikana.

Pohjoismaiden kannalta on tärkeää, ettei maiden aikavyöhykkeiden välille synny nykyistä suurempia eroja. Siksi olisi hyvä asettaa tavoitteeksi Suomen (myös Ahvenanmaan), Ruotsin, Norjan ja Tanskan yhteinen aikavyöhyke. Kustannuksia aiheuttavan aikaeron poistuminen maiden väliltä olisi suotuisaa niin rajatyöntekijöiden, merenkulun (varsinkin Ruotsin ja Suomen välisen Ahvenanmaan kautta kulkevan liikenteen) sekä Pohjoismaiden välisen kaupankäynnin kannalta. Islanti, jonka aikavyöhyke on GMT+0, ei käytä kesä- ja talviaikaa, ja aikavyöhykkeiden yhtenäistämässä tulee



huolehtia siitä, ettei aikaero Islantiin ja muihin Länsi-Atlantilla sijaitseviin alueisiin kasva. Olisi hyvä, jos Baltian maat valitsevat Pohjoismaiden manneralueiden kanssa saman aikavyöhykkeen.

Lokakuun lopussa 2018 pidetyssä epävirallisessa liikenneministerikokouksessa vallitsi laaja yksimielisyys EU-maiden ja EU-komission kesken siitä, että mahdollinen kellojen siirtelyn lopettaminen ei saa johtaa EU:ssa aikavyöhykkeiden ”tilkkutäkkiin”, mikä vaikuttaisi kielteisesti sekä kansalaisiin että yrityksiin. Sama asenne näkyy Pohjoismaiden neuvoston saamaissa vastauksissa Pohjoismaiden hallitukselle esitettyyn kirjalliseen kysymykseen, jossa maita pyydettiin selvittämään kantaansa. Vastauksista on ilmennyt myös se, että Pohjoismaiden hallitusten kannanotot ovat keskenään erilaiset ja että asiaa on selvitetty hyvin eri tavoin eri maissa. Sekä pysyvällä kesä- että talviajalla on puolensa. Kysymys on viime kädessä poliittinen. Korostaakseen pohjoismaista näkökulmaa Pohjoismaiden neuvoston Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta on laatinut Pohjoismaiden hallituksille kirjeen, jossa painotetaan sen tärkeyttä, että Pohjoismaiden manneralueet (myös Ahvenanmaa) valitsevat saman aikavyöhykkeen, jos ja kun EU:n/ETA:n alueella siirrytään pysyvään aikavyöhykkeeseen.

Pohjoismaiden neuvoston mukaan hallitusten tulee keskittyä Pohjoismaiden integraatioon ja yhteiskuntataloudelliseen hyötyyn, joka syntyy kuulumisesta samaan aikavyöhykkeeseen. Suomen (myös Ahvenanmaa), Ruotsin, Norjan ja Tanskan yhtenäinen aikavyöhyke Pohjolassa edistäisi maiden välistä integraatiota ja visiota Pohjolasta maailman integroituneimpana alueena

Valiokunnan näkemykset

Pohjoismaiden neuvoston Kasvu ja kehitys Pohjolassa -valiokunta on käsitellyt asiaa. Valiokunta on, kuten aikaisemmin mainittiin, lähettänyt Pohjoismaille kirjallisen kysymyksen, jossa tiedusteltiin, käydäänkö asiasta pohjoismaista vuoropuhelua sekä kuullakseen, millaisia ratkaisuja eri maissa on harkittu. Valiokunta on lähettänyt kirjeen myös hallituksille ja esittänyt toiveensa siitä, että Suomi, Ahvenanmaa, Ruotsi, Norja ja Tanska valitsisivat saman aikavyöhykkeen, jos EU:n/ETA:n alueella siirrytään pysyvään aikavyöhykkeeseen. Baltian maiden olisi myös järkevää kuulua samaan vyöhykkeeseen kuin Pohjoismaiden manneralueet.

Valiokunta on keskustellut asiasta myös Euroopan parlamentin esittelijän ruotsalaisen Johan Danielssonin kanssa.

Pohjolassa 27. lokakuuta 2020

Anders Eriksson (ÅF)
Freddy André Øvstegård (SV)
Jaspar Langgaard (sb)
Joakim Strand (rkp)
Juhana Vartiainen (kok.)
Lorena Delgado Varas (V)
Lulu Ranne (ps.)

Maria Nilsson (L)
Nils Aage Jørgstad (H)
Orla Hav (S)
Pyry Niemi (S)
Ruth Mari Grung (A)
Sebastian Tynkkynen (ps.)
Sofia Westergren (M)

